

České Budějovice dne 18. ledna 2024

Č.j.: MZP/2024/212/77

Sp. zn.: ZN/MZP/2023/212/238

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I, oddělení České Budějovice, Mánesova 3a, České Budějovice, jako odvolací orgán příslušný podle § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), a § 79 odst. 3 písm. s) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), **rozhodlo o odvolání spolku Zdravé Ktišsko, z.s.**, se sídlem Dobročkov 17, 383 01 Ktiš, proti rozhodnutí Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, č.j. KUJCK 119512/2023 ze dne 20.10.2023, **takto:**

- I.** Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu **mění rozhodnutí** Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, č.j. KUJCK 119512/2023 ze dne 20.10.2023, takto:

Do výčtu podmínek ve výroku se **doplňuje** na konec textu podmínky č. 10: „Krajský úřad – Jihočeský kraj provede každoročně minimálně jednu vlastní kontrolu v jarním nebo v letním období.“ a dále se **doplňuje** podmínka: „13. Kácení dřevin bude provedeno mimo dobu rozmnožování a vyvádění mláďat veverek a mimo dobu hnízdění krkavců.“

- II.** Podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu **rozhodnutí** Krajského úřadu – Jihočeský kraj, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, č.j. KUJCK 119512/2023 ze dne 20.10.2023 **ve zbytku potvrzuje.**

Odůvodnění

Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy I, oddělení České Budějovice (dále „odvolací orgán“), bylo dne 4.12.2023 předáno spolu se spisem k rozhodnutí odvolání spolku Zdravé Ktišsko, z.s., se sídlem Dobročkov 17, 383 01 Ktiš (dále jen „spolek“ nebo „odvolatel“), proti vpředu uvedenému rozhodnutí, jímž Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví jako příslušný orgán ochrany přírody dle § 77a odst. 5 písm. o) ZOPK (dále též „krajský úřad“ nebo „prvoinstanční orgán“) povolil žadateli, společnosti GARNET GROUP a.s., se sídlem Milevská 2095/5, Krč, 140 00 Praha 4, podle § 56 odst. 1 ZOPK pro zvláště chráněný druh živočichů (dále jen „ZCHDŽ“) slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a veverka obecná (*Sciurus vulgaris*) a podle § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. c) ZOPK pro ZCHDŽ ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a krkavec velký (*Corvus corax*) výjimku ze základních ochranných

podmínek chráněných druhů živočichů stanovených v § 50 odst. 2 ZOPK, konkrétně ze zákazu rušit, chytat, zraňovat a poškozovat jimi užívaná sídla při realizaci záměru „těžba v dobývacím prostoru Ktiš“. Zároveň orgán ochrany přírody stanovil ve výroku rozhodnutí pro provádění činnosti povolené výjimkou 12 podmínek.

Rozhodnutí bylo žadateli i spolku doručeno dne 25.10.2023. Odvolání spolku bylo doručeno dne 7.11.2023, bylo podáno včas. Odvolání směřuje proti celému rozhodnutí. Odvolatel navrhnul odvolacímu orgánu, aby napadené rozhodnutí zrušil. V odvolání nejprve specifikuje napadené rozhodnutí. Konkrétně odvolatel vznesl tyto námitky:

- V plánu otvírky, přípravy a dobývání (POPD) a v žádosti o udělení výjimky je chybně uvedeno, že „prostor těžby je přístupný po vybudované lesní cestě vyúsťující po 240 m na komunikaci č. II/134 Č. Budějovice – Prachatice“. Totéž je uvedeno v rozhodnutí o udělení výjimky. Ve skutečnosti investor plánuje dle POPD příjezd po neupravené lesní přibližovací cestě o současné maximální šířce 3 m, ústící na vybudovanou lesní cestu těsně před jejím vyústěním na komunikaci č. II/134. V grafické příloze č. 2 v POPD je tato linka uvedena jako příjezdová cesta. Uvedená cesta v současnosti nemůže sloužit k dopravě rubaniny, musí být rozšířena na technologickou komunikaci pro těžkou nákladní dopravu (dle POPD pro nákladní automobily o nosnosti 25 t) o šířce cca 6 m se zajištěním krajnic. Jde o závažný zásah do lesního biotopu a ZCHD, který není součástí udělené výjimky a měl být řešen. Rozšíření bude vyžadovat další odlesnění kvalitních starých porostů s exempláři smrku nebo jedle straších i 120 let a trvalé vynětí z PUPFL, protože dle POPD bude zachována i po ukončení těžby a rekultivaci.
- Zájmové území v botanickém zoologickém průzkumu firmy GET, s.r.o. neobsahuje území v okolí přibližovací cesty, kde je vysoká pravděpodobnost výskytu zvláště chráněných rostlin. Průzkum nerespektuje nálezy uvedené ve veřejném zdroji (nálezová databáze ochrany přírody). Tabulka s nálezy ZCHD a druhů z Červeného seznamu je přílohou odvolání. Investor předložil v žádosti nedostatečné a neúplné podklady.
- V rozhodnutí je uvedeno, že záměr nezasahuje do přírodního biotopu (9110 – acidofilní bučiny). Podle mapy biotopů (AOPK ČR) záměr zasahuje do EVL Šumava a biotopu, kde se nalézá jeden z nejceněnějších lesních porostů s výrazným zmlazením jedle. Evidované biotopy (acidofilní bučiny) jsou ve výborné kondici, vynikají významným zmlazením a zapojením jedle.
- Na záměr se nevztahuje důvod podle písm. c) – z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu... a důvodů s příznivým důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Dochází ke konfliktu veřejného zájmu na vytěžení ložiska s veřejným zájmem ochrany přírody a zdraví obyvatel, přičemž druhý převažuje. Místní obyvatelé a majitelé nemovitostí v okolí lomu Ktiš postoj vyjádřili v petici, kterou podepsalo 263 lidí (petice je přílohou odvolání).

Prvoinstanční orgán vyrozuměl o podaném odvolání další účastníky řízení. K podanému odvolání se vyjádřil žadatel, společnost GARNET GROUP a.s. a obec Ktiš. Žadatel uvedl, že se s obsahem odvolání neztotožňuje, odvolání nesplňuje náležitosti stanovené v § 82 odst. 2 správního řádu. Uvedl, že krajský úřad se vypořádal se všemi zákonnými požadavky a správně poměřil veřejné zájmy. Odvolatel se ohrazuje proti POPD a proti záměru vytěžit zásoby nerostů v dobývacím prostoru Ktiš, rozsah těžby, ani ochrana lesních porostů nebyla předmětem řízení. K vlivu plánované hornické činnosti na chráněné druhy odvolatel nic neuvedl. Z vyjádření žadatele je zjevné, že odvolací námitky považuje za nesouvisející s předmětem řízení, nepodložené či nepravdivé, popř. i pozdě uplatněné. Poukázal na zásadu koncentrace řízení. Žadatel odvolacímu orgánu navrhnul, aby odvolání zamítnul a napadené rozhodnutí potvrdil. Obec Ktiš vzala

informaci o vydání rozhodnutí na vědomí.

Odvolací správní orgán dle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží. Podle výsledku tohoto přezkoumání odvolací orgán o odvolání rozhodne některým ze způsobů podle § 90 odst. 1, 4 nebo 5 správního řádu.

Z předloženého správního spisu odvolací orgán zjistil, že vydání napadeného rozhodnutí předcházely tyto skutečnosti:

Krajský úřad obdržel žádost společnosti GARNET GROUP a.s., zastoupené společností Báňské a měřičské služby Blatná, s.r.o., se sídlem Jiráskova 201, 388 01 Blatná, ze dne 16.8.2023 o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů: slepýš křehký, ještěrka obecná, krkavec velký a veverka obecná, pro realizaci hornické činnosti v DP Ktiš dle dokumentace „Plán otvírky, přípravy a dobývání pro DP Ktiš“ z března 2013. Přílohami žádosti byla zmíněná dokumentace, biologické hodnocení 07/2023 – DP Ktiš, rozhodnutí o udělení výjimky pro zvláště chráněné živočichy a plná moc. Společnost v žádosti poukázala na dříve vydaná rozhodnutí o druhových výjimkách a uvedla, že na základě podmínky pro platnost výjimky nechala zpracovat biologický průzkum, který zjistil čtyři druhy, pro které výjimka nebyla vydána. Společnost také popsala, v čem spatřuje veřejný zájem na provedení záměru.

Dne 28.8.2023 krajský úřad vypravil oznámení o zahájení správního řízení a vyzval účastníky k uplatnění návrhů a připomínek. Účastníkem je v souladu s § 71 odst. 3 ZOPK obec Ktiš. Do řízení se přihlásily dva spolky, a to Hnutí DUHA České Budějovice, se sídlem Dlouhá 134, 382 41 Kaplice a Zdravé Ktišsko, z.s.

Písemně se vyjádřilo Hnutí DUHA České Budějovice. Nesouhlasí s udělením výjimky. Těžba granátu by rušila život a rozmnožování 4 zvláště chráněných druhů živočichů. Je možné, že po ukončení těžby by podmínky pro tyto 4 druhy zvláště chráněných druhů živočichů byly i lepší než doposud, ale musíme brát ohled i na dobu těžby v lomu. Dne 8.9.2023 se uskutečnilo ústní jednání spojené s místním šetřením, kterého se zúčastnili zástupci žadatele a zástupce odvolatele. V protokolu je jen stručný zápis, že došlo k seznámení s lokalitou a projektem a že byly diskutovány možnosti rekultivace s ohledem na zvláště chráněné druhy. Přípisem ze dne 12.9.2023 krajský úřad seznámil účastníky řízení s podklady rozhodnutí.

Dne 20.10.2023 krajský úřad o žádosti o povolení výjimky rozhodl (vypraveno 25.10.2023). Toto rozhodnutí napadl odvolatel odvoláním zrekapitulovaným vpředu.

Po prostudování řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí odvolací orgán konstatuje, že v průběhu prvoinstančního řízení neshledal vady, které mají vliv na soulad rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost.

O napadeném prvoinstančním rozhodnutí odvolací orgán dále uvažil s ohledem na obsah zákonných ustanovení dopadajících na řešenou problematiku takto:

Podle § 48 odst. 1 ZOPK lze druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, vyhlásit za zvláště chráněné. V § 50 odst. 2 jsou ve formě zákazů stanoveny základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů.

Ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle § 50 ZOPK povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 ZOPK výjimky v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů,

kteře jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (dle Směrnice Rady 92/43 EHS z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a Směrnice Rady 79/409/EHS z 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků) lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odst. 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Správní řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, bylo zahájeno podáním žádosti o povolení výjimky podle § 56 ZOPK. Krajský úřad oznámil zahájení řízení podle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK, neboť ještěřka obecná (*Lacerta agilis*) a krkavec velký (*Corvus corax*) jsou živočichové, kteří jsou předmětem ochrany i podle evropských směrnic. Žádost obsahovala náležitosti, které umožňovaly její posouzení.

U zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Žadatel ve své žádosti uvedl, že záměr je ve veřejném zájmu (zájem na řádném využívání nerostného bohatství).

Úvaha o naplnění podmínek pro povolení výjimky u druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, musí být zřejmá z odůvodnění rozhodnutí podle § 56 ZOPK. Prvoinstanční orgán musel tedy v řízení o povolení výjimky zkoumat naplnění celkem čtyř podmínek: 1. existence veřejného zájmu nebo zájmu ochrany přírody, 2. existence důvodů podle § 56 odst. 2 ZOPK, 3. neexistence jiného uspokojivého řešení a 4. dosažení či udržení příznivého stavu jednotlivých druhů z hlediska jejich ochrany.

Odvolací orgán po seznámení se s obsahem spisu konstatuje, že škodlivým zásahem do přirozeného vývoje jedinců ZCHDŽ slepýš křehký (*Anguis fragilis*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), ještěřka obecná (*Lacerta agilis*) a krkavec velký (*Corvus corax*), ke kterému může dojít záměrem provozování hornické činnosti v dobývacím prostoru Ktiš, je zejména zásah do biotopu a rušení. Podle biologického posouzení (Botanický a zoologický průzkum v ploše navrhované těžby v dobývacím prostoru Ktiš, Ing. Barbora Vlachová, Mgr. Adam Véle, červenec 2023) nebudou ještěřka obecná a slepýš křehký záměrem ovlivněni. V prostoru těžby nebyli pozorováni. Výskyt veverky byl zaznamenán v jižní části území. U krkavce velkého byly zaznamenány přelety nad územím. Do budoucna nebylo vyloučeno, že vzniknou vhodné biotopy pro ještěřku obecnou, nebo že dojde k hnízdění krkavců velkých. Podle biologického hodnocení může být ovlivněna především veverka obecná, a to ztrátou biotopu využívaného k rozmnožování a sběru/lovu potravy, vyloučit nelze ani usmrcení jedinců. V blízkém okolí záměru se ale nacházejí další plochy vhodné pro výskyt veverek. Krajský úřad u všech čtyř druhů dospěl k závěru, že těžbou dojde k dočasnému záboru biotopu a případně k rušení. Biologické hodnocení navrhlo jako zmírňující opatření provádět kácení dřevin mimo dobu rozmnožování a vyvádění mláďat veverek a hnízdění krkavců. I když krajský úřad nastavil odpovídající podmínky k ochraně ZCHDŽ, a klade důraz na roli ekologického dozoru, který jako odborně způsobilá osoba může navrhnout potřebná opatření k jejich ochraně, nestanovil opatření týkající se kácení dřevin. I žádost společnosti GARNET GROUP a.s. obsahuje návrhy těchto zmírňujících opatření. Odvolací orgán považuje tato opatření za důležitá pro ochranu dotčených druhů, proto do výroku rozhodnutí doplnil podmínku týkající se provádění kácení. Doplnění této podmínky je ve prospěch ochrany ZCHDŽ a je v souladu s obsahem žádosti společnosti GARNET GROUP a.s.

Krajský úřad, jak lze dovodit z napadeného rozhodnutí, vyhodnotil záměr jako záměr ve veřejném zájmu. Dle jeho hodnocení je veřejný zájem vyjádřen rozhodnutím o stanovení chráněného ložiskového území Ktiš - Dobročkov a rozhodnutím o stanovení dobývacího prostoru. Odvolací orgán konstatuje, že při konstatování veřejného zájmu na využití nerostného bohatství

je třeba posoudit to, o jaký konkrétní surovinový zdroj jde, jak je významné ložisko, jaká je potřeba suroviny pro hospodářství v České republice. Přírodní granát je abrazivní materiál, který se využívá zejména pro tryskání a k řezání vysokotlakým vodním paprskem. Podle Regionální surovinové politiky Jihočeského kraje (aktualizace, Česká geologická služba, listopad 2021, str. 59, dostupné z <https://zp.kraj-jihocesky.cz/oddeleni/eia-sea-ippc-koncepcce/koncepcce-studie/regionalni-surovinova-politika-jihoceskeho-kraje>) představuje abrazivní granát nepyropového charakteru poměrně novou, nepříliš známou nerudní surovinu. Na území Jihočeského kraje se nalézá nadregionálně významné ložisko Ktiš-Ktišská Hora (B 3256400). V dokumentu se konstatuje, že od konce 90. let minulého století existuje zvýšený zájem o zahájení využívání ložiska. Ekonomický potenciál ložiska je velmi vysoký. Odvolací orgán prostudoval ročenku „Surovinové zdroje České republiky – nerostné suroviny“ (Česká geologická služba, listopad 2022), která referuje o stavu a využívání domácí surovinové základny a podle údajů této ročenky zatím nedochází k těžbě abrazivního granátu, ročenka zmiňuje pouze použití odpadu po zpracování drahokamů jako abraziva v některých případech (hlavně granáty a korund). V případě abrazivního granátu v dobývacím prostoru Ktiš jde tedy o ložisko v rámci České republiky významné, zároveň jde o surovinu, které je v hospodářství využívána a v současné době se u nás netěží.

Zájem na ochraně přírody je veřejným zájmem podle § 58 odst. 1 ZOPK. V případě řešených druhů jde o druhy, kterých se záměr dotýká málo, popř. existuje funkční řešení pro jejich ochranu (záchranný odlov a přenesení na jiné vhodné stanoviště). Nežádoucí vlivy na ZCHDŽ se dají minimalizovat dalšími vhodnými podmínkami (např. kácení dřevin ve vhodnou dobu). Záměrem je dotčena menší část dobývacího prostoru. Krajský úřad konstatoval důvod podle § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, tj. z jiného naléhavého důvodu převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodu s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Konkrétní důvod však blíže neurčil. Odvolací orgán konstatuje, že nejde o důvod s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí, nejde ani o důvod sociálního charakteru. Jedná se ekonomický důvod, neboť jde o těžbu suroviny pro výrobu. V posuzovaném případě lze konstatovat, že veřejný zájem na využití nerostného bohatství převažuje nad zájmem ochrany přírody.

Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že krajský úřad hodnotí jako splněnou podmínku udržení příznivého stavu jednotlivých druhů z hlediska jejich ochrany: uvádí, že těžbou v lomu nedojde k ohrožení ani významnému omezení přežití lokálních populací. Výjimka se týká druhů, které se vyskytují v širším okolí plánovaného lomu. Odvolací orgán konstatuje, že činnost neovlivní populace předmětného zvláště chráněného druhu - usmrcení jedinců je málo pravděpodobné, vliv spočívá zejména v rušení a v zaboru biotopu, který ale nebude trvalý. Vliv na populace lze vyloučit.

Dalším hodnoceným důvodem je neexistence jiného uspokojivého řešení, kterým se krajský úřad samostatně nezabýval. Odvolací orgán proto doplňuje, že jiným uspokojivým řešením z hlediska ochrany přírody a krajiny by bylo záměr nerealizovat. Podmínky pro ZCHDŽ by tak zůstaly neměněny. Při hodnocení této podmínky se posuzují varianty záměru; jde o to, aby byla zvolena varianta s nejmenším možným zásahem do přirozeného vývoje zasaženého zvláště chráněného druhu. Je nutné najít optimální řešení pro ochranu předmětného druhu. V tomto případě došlo ke zmenšení rozsahu plánované hornické činnosti oproti původnímu záměru z roku 2010, aktualizovaném v roce 2013. Zasažené ZCHDŽ nebudou záměrem významně omezeny (nejvíc rušením). Bez zásahu spočívajícího v rušení nelze předmětný záměr realizovat. Tento zásah je dočasný. Zásah do přirozeného vývoje nyní řešených ZCHDŽ je akceptovatelný vzhledem k charakteru jejich dotčení a nastavení podmínek výjimky.

Odvolací orgán také nemohl přehlédnout, že žadatel disponuje již dvěma vydanými

pravomocnými výjimkami z druhové ochrany.

Podle § 56 odst. 6 ZOPK platí v případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů pro obsah rozhodnutí podle odstavce 1 obdobně § 5b odst. 3 ZOPK. Podle § 5b odst. 3 ZOPK musí rozhodnutí podle odstavce 1 obsahovat a) označení druhů a množství ptáků, na které se má odchylný postup vztahovat, b) prostředky, způsob nebo metody povolené pro odchyt nebo zabíjení, c) důvod pro odchylný postup vycházející z odstavce 1 nebo 2, podmínky a časové a místní okolnosti, za nichž lze takto postupovat a d) způsob kontrol, které bude orgán ochrany přírody stanovující odchylný postup provádět.

Ve výroku napadeného rozhodnutí je stanoven počet jedinců ZCHDŽ, jichž se výjimka týká. Prostředky, způsob a metody pro odchyt jsou upraveny v podmínce č. 3 v souvislosti s činností ekologického dozoru. Na jeho vyhodnocení budou záležet zcela konkrétní opatření, která lze jen obtížně předvídat. Způsoby a metody musejí být v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Zakázané způsoby odchytu volně žijících zvířat jsou stanoveny v § 14 tohoto zákona. Záměrné usmrcování ZCHDŽ se nepředpokládá. Stanovení způsobu kontrol je nastaveno v podmínce č. 10. Odvolací orgán hodnotí nastavení kontrol orgánem ochrany přírody jako nedostatečné. Je sice stanovena povinnost žadatele umožnit vstup pracovníkům krajského úřadu do těžebního prostoru, ale není stanoveno, že nějakou kontrolu krajský úřad skutečně provede. Odvolací orgán považuje za důležité provést alespoň jednu kontrolu ročně, a to v období, které je nejdůležitější z hlediska životního cyklu ZCHDŽ, tj. v období největší aktivity druhů. Proto podmínku doplnil. Prvoinstanční orgán si měl nastavit kontroly sám tak, aby mu způsob nastavení kontroly vyhovoval, což však neučinil. Odvolacím orgánem byl přitom na tuto povinnost již v jiných předchozích rozhodnutích odvolacího orgánu upozorněn. Odvolací orgán by považoval vrácení věci jen z tohoto důvodu za rozporné se zásadou procesní ekonomie. Nikdo z účastníků řízení se k nastavení kontrol nevyjadřoval.

Na str. 4 napadeného rozhodnutí je obsažena úvaha ohledně vlivů záměru na Evropsky významnou lokalitu (EVL) Šumava. Výjimku ze zákazu podle ZOPK pro EVL může orgán ochrany přírody povolit pouze v případě, že bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je EVL určena, že nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně je EVL určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu ZOPK, a povolovaná činnost neovlivní dosahování cílů ochrany EVL.

Orgán ochrany přírody si musí udělat názor ohledně vlivů záměru na EVL a pokud dojde k závěru, že vlivy na EVL jsou vyloučeny, stačí provést úvahu v odůvodnění rozhodnutí o výjimce. Pokud záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost EVL, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek a je nutné postupovat podle § 45i ZOPK. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko. Takové stanovisko nemůže být součástí odůvodnění správního rozhodnutí, jde o samostatný správní úkon, který je podkladem pro rozhodování.

Úvahu krajského úřadu na str. 4 napadeného rozhodnutí odvolací orgán hodnotí dle jejího obsahu jako úvahu podle § 45g ZOPK.

O jednotlivých námitkách obsažených v odvolání odvolací orgán uvážil následovně:

Spolek namítá, že v žádosti i v rozhodnutí je chybně uvedeno, že „prostor těžby je přístupný po vybudované lesní cestě vyúsťující po 240 m na komunikaci č. II/143 Č. Budějovice – Prachatice“ a ve skutečnosti se plánuje příjezd po neupravené lesní přibližovací cestě o současné maximální šířce 3 m, ústící na vybudovanou lesní cestu těsně před jejím vyústěním na komunikaci č. II/143. Dle odvolatele musí dojít k rozšíření cesty a jde o závažný zásah do lesního biotopu a ZCHD,

který není součástí udělené výjimky. Odvolací orgán konstatuje, že v napadeném rozhodnutí je uvedeno, že „Plocha těžby řešená POPD je přístupná po vybudované lesní cestě vyúsťující na komunikaci č. II/122 Ktiš – Lhenice, která se po cca 2 km napojuje v obci Smědeč na komunikaci č. II/143 Č. Budějovice – Prachatice.“ A dále: „Dobývací prostor bude obsluhován po vybudované lesní cestě vyúsťující po 240 m na komunikaci č. II/122 Ktiš – Lhenice.“ Jedná se o lesní cestu vedoucí severním směrem od dobývacího prostoru. Tato lesní cesta neústí na silnici č. II/143. Pokud by mělo dojít k úpravám této cesty, při kterých by mohlo dojít ke škodlivým vlivům na jakékoli zvláště chráněné druhy ať už rostlin, nebo živočichů, musí si ten, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, požádat orgán ochrany přírody o výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Tato výjimka se povoluje jedině na žádost, řízení proto nelze vést z moci úřední.

Spolek upozornil, že zájmové území v botanickém zoologickém průzkumu neřeší území v okolí přibližovací cesty, kde je vysoká pravděpodobnost výskytu zvláště chráněných rostlin. Spolek ale neuvedl, které zvláště chráněné druhy se dle jeho názoru na místě vyskytují, ani jejich přítomnost nijak nedoložil. Pokud by mělo dojít k zásahům, které jsou zakázány v § 49 odst. 1 ZOPK (zvláště chráněné rostliny je zakázáno sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji; je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny), bude si muset investor vyřídit výjimku. Jak bylo již uvedeno, výjimka se vydává jedině na žádost.

Spolek namítl, že průzkum nerespektuje nálezy uvedené ve veřejném zdroji (nálezová databáze ochrany přírody). Zpracovatelé průzkumu vyšli z vlastního terénního průzkumu, který probíhal od května do července 2023. Uvedli, že „během provedeného biologického průzkumu nebyl nalezen v ploše plánované těžby žádný zvláště chráněný druh rostlin. V území stanoveného DP Ktiš pak bylo nalezeno celkem 6 druhů zvláště chráněných živočichů (mravenci rodu *Formica*, čmeláci rodu *Bombus*, krkavec velký, slepýš křehký, ještěrka obecná, veverka obecná), z nichž dva druhy (čmeláci, veverka obecná) jsou vázány přímo na plochu plánované těžby.“ Průzkum byl proveden na základě požadavku krajského úřadu za účelem zajištění aktuálních dat. Protože byly zjištěny další zvláště chráněné druhy než ty, pro které má spolek platné výjimky, je vedeno toto řízení.

Podle spolku záměr zasahuje do EVL Šumava. Dobývací prostor se nachází v územním prostoru Evropsky významné lokality CZ 0314024 Šumava, vyhlášené nařízením vlády č. 132/2005 Sb., plocha dobývacího prostoru ale nebyla do EVL Šumava zahrnuta. Záměr se okrajově překrývá s přírodním biotopem (9110 – acidofilní bučiny). Předmětem tohoto řízení jsou ZCHDŽ, přičemž žádný z druhů, pro který je výjimka vydána, není předmětem ochrany EVL Šumava.

Další námitkou je, že se na záměr nevztahuje důvod podle písm. c). Podle spolku dochází ke konfliktu veřejného zájmu na vytěžení ložiska s veřejným zájmem ochrany přírody a zdraví obyvatel, přičemž druhý převažuje. Místní obyvatelé a majitelé nemovitostí v okolí lomu Ktiš postoj vyjádřili v petici, kterou podepsalo 263 lidí. Odvolací orgán je orgánem ochrany přírody a posuzuje kolizi veřejného zájmu na záměru, pro který je nezbytná druhová výjimka, a zájmu ochrany přírody. Jak bylo již uvedeno vpředu, odvolací orgán dospěl k závěru, že zájem na těžbě převažuje v tomto případě nad zájmem na ochraně dotčených druhů, protože jde o akceptovatelný zásah do přirozeného vývoje těchto druhů. Konkrétní vlivy na zdraví obyvatel způsobené těžbou, jako jsou závažná rizika u lidí s plicními chorobami a u dětí, není orgán ochrany přírody kompetentní vyhodnotit. Ochrana zdraví je svěřena jiným orgánům státní správy. Odvolatel tuto námitku formuloval jen obecně odkazem na petici určenou zastupitelstvu obce Ktiš. Přitom obec Ktiš se v průběhu řízení nevyjádřila a nijak se nevymezila ani proti napadenému rozhodnutí, i když své vyjádření k podanému odvolání zaslala.

Odvolatel navrhnul odvolacímu orgánu, aby napadené rozhodnutí zrušil. Odvolací orgán

neshledal důvod k navrženému postupu. Neshledal důvody ke zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci prvoinstančnímu orgánu, ani ke zrušení rozhodnutí a zastavení řízení. Dospěl k závěru, že pro povolení výjimky z ochranných podmínek čtyř ZCHDŽ byly splněny zákonné podmínky. Přesto odvolací orgán musel přistoupit ke změně rozhodnutí. Prvoinstanční orgán sice nastavil několik funkčních a vhodných podmínek pro ochranu ZCHDŽ, nestanovil však podmínku ohledně kácení, která byla navržena zpracovateli biologického průzkumu, proto ji odvolací orgán doplnil. Dále doplnil způsob provádění kontroly.

Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu nelze změnu napadeného rozhodnutí provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat. Podle § 90 odst. 3 odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník řízení, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem. Odvolací orgán provedenými změnami výroku napravil zjištěné nedostatky vydané výjimky. Upřesnění výroku bylo v rámci předmětu řízení a požadavků ZOPK, nebylo v rozporu s omezeními přípustnosti změn uvedenými vpředu, neboť změnou rozhodnutí není žádnému z účastníků ukládána nová povinnost (zpřesňuje se jen doba kácení a způsob kontrol, které provádí orgán ochrany přírody). Zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět na první stupeň je až krajní možností, pokud je možné napadené rozhodnutí změnit, je v zájmu hospodárnosti řízení tak učinit. Proto odvolací orgán postupoval v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu nelze odvolat.

JUDr. Hana Dvořáková, MBA
ředitelka odboru výkonu státní správy I
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

1. **GARNET GROUP a.s.**, se sídlem Milevská 2095/5, Krč, 140 00 prostřednictvím Báňské a měřičské služby Blatná, v.o.s., Jiráskova 201, 388 01 Blatná
2. Obec **Ktiš**, Ktiš 11, 384 03 Ktiš
3. **Zdravé Ktišsko, z.s.**, Dobročkov 17, 383 01 Ktiš
4. **Hnutí DUHA České Budějovice**, Dlouhá 134, 382 41 Kaplice

Na vědomí:

5. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální středisko Jižní Čechy, Náměstí Přemysla Otakara II 34, 37001 České Budějovice
6. Město Prachatice, Velké náměstí 3, 383 01 Prachatice, OŽP, Mgr. Lenka Vasilová
7. Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice (spolu s postoupenou spisovou dokumentací)